

RAZSVETLJENSTVO

Je duhovno gibanje, ki temelji na človekovem razumu. Človek je naravno bitje, ki ni odvisen od božje volje, ampak je sam sposoben usmerjati svoje življenje. satio = razum [upaj si razmišljati z lastno glavo] --> Cant (nemški filozof) --> »človek se rodi kot »tabula rasa« (nepopisan list papirja)«

Najprej se je pojavilo v Angliji, najbolj pa se je razvilo v Franciji (imeli so parlament). Razsvetljeni filozofi so se ukvarjali z vprašanji kako naj bosta urejeni družba in država. Zagovarjali so svobodo in naravno pravo.

NARAVNO PRAVO --> ljudje se rodijo enaki, vsi so enaki pred zakonom, imajo pravico do zasebne lastnine, pravico do življenja in pravico do političnih svoboščin.

Najpomembnejši razsvetljeni filozofi so :

- VOLTAIRE
- MONTESQUIEU
- ROUSSEAU

Voltaire je kritiziral razmere v Franciji in se zavzemal za naravno pravo. Bil je sicer zagovornik absolutizma, vendar je menil, da morajo absolutistični vladarji izvajati reforme v duhu razsvetljenstva. S svojimi idejami je vplival na pruskega kralja **FRIDERIKA II.** in rusko carico **KATARINO VELIKO.**

Montesquieu --> najpomembnejše delo je Duh zakona, oblast v državi je razdelil na tri dele:

- zakonodajno (pripada ljudstvu)
- izvršno (pripada vladarju)
- sodno (je neodvisna)

Zagovarjal je bratstvo, enakost in svobodo, kar je kasneje geslo Francoske revolucije.

Rousseau je napisal delo Država pogodba in je zagovarjal idejo o suverenosti ljudstva (biti suveren = biti nad vsemi) oz. suverenost ljudstva pomeni, da ima ljudstvo najvišjo oblast, kralj pa ima šibko izvršno oblast. Državo si je predstavljal kot pogodbo med ljudmi. Če si je vladar prisvojil suverenost, se pogodba razveljavi, ljudstvo pa ima pravico do upora. S tem je dal ljudstvu možnost, da izvede revolucijo.